

Herkenbare relatieperikelen en familieruzies

Fien Veldman

Moordneigingen hebben ze allemaal als het om Norman gaat. Toneelgroep Amsterdam speelt *Kruistochten*, waarin Hans Kesting de rol van deze non-conformistische zwager met verve vertolkt. Twee zussen en een broer, met aanhang, die een weekendje op 't huis van moeders passen. Voor Toneelgroep Amsterdam een mooie setting om hun realistische drieluik te plaatsen. Ieder familielid heeft z'n eigen probleem; met zichzelf of met een ander, en dat gegeven brengt fantastische - en soms pijnlijk herkenbare - dialogen met zich mee. „Ik wil niet dat je zo'n toon tegen me aanslaat.”

Ongelukkige huwelijken, ellenlange verlovingsen en depressieve partners zorgen voor een boeiende thematiek in de voorstelling. Het weekendje weg wordt een zware familieaangelegenheid. „Norman is zich aan het bedrinnen en Tom kijkt alsof-ie nadenkt.”

Spelletjesfanaat

Terwijl de kat op het dak blijft zitten en moeder nog steeds boven in bed ligt, is het in de woon- en eetkamer van het ouderlijk huis continu een drukte van jewelste. Broer Rik, de spelletjesfanaat, probeert met luchtige grapjes de vrede te bewaren terwijl zijn echtgenote controle tracht te houden over haar depressieve zwager Norman, die intussen alle vrouwen

in de familie versiert. Een weekendje weg naar Nieuw-Vennep of Vlieland; hij wil z'n schoonzussen 'alleen maar gelukkig maken'.

De een ziet 'al dat gedoe' als een gevolg van gierende vrouwelijke hormonen, de ander wijt het aan z'n gebrek aan het ontvangen van liefde. De zes persoonlijkheden op het toneel weten allen hun rol zo overtuigend te brengen dat de ongemakkelijkheid van hun gesprekken en de gespannen sfeer van het geheel voelbaar wordt. De videobeelden van voorafgaande scènes maken het alleen nog maar schrijnender.

De familie kan niet aan het diner zitten zonder een uitgebreide tafelschikking, waar natuurlijk de nodige ruzie over wordt gemaakt. De drie stellen zitten vast in een sleur, waar echtgenoot en zwager Norman graag op een onorthodoxe manier een einde aan maakt. Jongere zus Annet gaat vreemd met Norman en haar oudere zus Ruth laat het allemaal maar voor wat het is. Zo is-ie nou eenmaal.

Veearts

Kesting is op zijn best als dit rebelse maar eveneens charmante heerschap die de verhoudingen op scherp komt stellen. Ook Roeland Fernhout lijkt geknipt voor de rol van de onzekere en kinderlijk onschuldige veearts Tom, die niet goed weet wat hij aanmoet met zijn gevoelens voor het jongste

zuse en tevergeefs iets probeert te leren van womanizer Norman. Hij raakt verzeild in een familiedrama waar hij maar weinig van begrijpt. Wrang, maar ook aandoenlijk.

Toneelgroep Amsterdam weet de harde waarheid op een humoristische manier te brengen. Ook wat betreft originaliteit is deze toneelgroep koploper; ook zonder tafel kun je best een deel van het stuk spelen dat *Tafelmanneren* heet en deze acteurs ondergaan moeiteloos een plotselinge gedaanteverwisseling.

Met een buitengewoon inzicht in familieverhoudingen en een geweldig gevoel voor timing zijn de Amsterdammers confronterend maar intussen zo geestig dat het stuk een luchtig drama blijft. Toneelgroep Amsterdam blijft de standaard bepalen.

i 'Kruistochten' door Toneelgroep Amsterdam in De Harmonie in Leeuwarden, 220 bezoekers